

Usnesení

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: I. Y., zastoupeného JUDr. Zdeňkem Altnerem, advokátem v Praze 10, Nad Olšinami 2445/27, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2005, čj. OAM-332/VL-07-05-2005, o kasační stížnosti soudem ustanoveného zástupce žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 1. 2006, čj. 28 Az 25/2005 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 4. 2005, čj. OAM-332/VL-07-05-2005, rozhodl o neudělení azylu žalobci podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně rozhodl o tom, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji rozsudkem ze dne 27. 9. 2005, čj. 28 Az 25/2005 - 22, zamítl. Žalobce napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností (dále „kasační stížnost I.“); současně požádal o ustanovení právního zástupce z řad advokátů. Krajský soud usnesením ze dne 4. 4. 2005, čj. OAM-332/VL-07-05-2005, ustanovil žalobci pro řízení o kasační stížnosti I. k ochraně jeho zájmů zástupcem JUDr. Zdeňka Altnera, advokáta; a současně uložil zástupci žalobce doplnit kasační stížnost I. o důvody kasační stížnosti I. v souladu s ustanovením § 103 odst. 1 s. ř. s., ve stanovené lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení.

Soudem ustanovený zástupce žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl posledně uvedené usnesení včas podanou kasační stížností (dále „kasační stížnost II.“).

Nejvyšší správní soud se kasační stížností II. musel zabývat nejprve z hlediska její přípustnosti, tzn. z hlediska splnění podmínek řízení. Pouze v případě, že by

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost II. přípustnou, rozhodoval by následně o její přijatelnosti podle § 104a s. ř. s.

Stěžovatel napadl kasační stížností II. usnesení krajského soudu v rozsahu obou jeho výroků, tedy jak výroku, jímž soud ustanovil žalobci pro řízení o kasační stížnosti I. zástupcem stěžovatele, tak i výroku, kterým soud uložil stěžovateli (jako zástupci žalobce) doplnit kasační stížnost I. ve stanovené lhůtě. Stěžovatel v kasační stížnosti II. především uvedl, že nesouhlasí s poučením soudu v napadeném rozhodnutí o nepřípustnosti opravného prostředku proti tomuto usnesení. Dále stěžovatel uvedl, že v důsledku stížnosti, kterou podal na ministra vnitra, je v kolizním vztahu s žalovaným, a proto v situaci, kdy žalovaný o právech a právem chráněných zájmech žalobce nejen již v minulosti rozhodoval, ale bude případně i v budoucnu dále rozhodovat, je v rozporu se zájmy žalobce, aby jej stěžovatel zastupoval. Podle ustanovení § 32 odst. 2 o. s. ř. (použitého podpůrně v souladu s ustanovením § 64 s. ř. s.) přitom zástupcem účastníka nemůže být ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy účastníka. Stěžovateli tak nezbývá, než splnit svou zákonnou povinnost, uloženou mu ustanovením § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o advokacii“), a povinnost uloženou mu napadeným usnesením krajského soudu odmítnout.

Podle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. není kasační stížnost přípustná proti rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení.

Pokud jde o rozhodnutí, jímž je účastník řízení soudem vyzván k doplnění svého podání, jeho účelem je umožnit účastníku řízení opravit nebo odstranit vady podání, a tím odstranit nedostatek podmínek řízení. Takovéto rozhodnutí je rozhodnutím, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Pokud účastník řízení na výzvu soudu vady podání neodstraní a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]; teprve proti takovému usnesení bude kasační stížnost (za splnění dalších zákonných podmínek) přípustná. Pokud účastník řízení na výzvu soudu vady podání odstraní, soud (za splnění dalších zákonných podmínek) podání meritorně projedná; rovněž v tomto případě bude teprve proti rozsudku, tj. konečnému rozhodnutí ve věci, kasační stížnost (za splnění dalších zákonných podmínek) přípustná.

Výrokem II. napadeného rozhodnutí krajský soud pouze upravil vedení řízení, kasační stížnost II. je proto ve vztahu k tomuto výroku napadeného rozhodnutí nepřípustná (§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.). Nejvyšší správní soud ji z uvedeného důvodu odmítl [§ 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.].

Nejvyšší správní soud se dále zabýval kasační stížností II. ve vztahu k prvnímu výroku usnesení, kterým byl stěžovatel ustanoven zástupcem žalobce pro řízení o kasační stížnosti I.

K rozhodnutí o ustanovení zástupce účastníku řízení k ochraně jeho zájmů Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že se nejedná o rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení, a proto je proti tomuto rozhodnutí kasační stížnost přípustná (srov. rozsudek publikovaný pod č. 108/2004 Sb. NSS).

Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. ovšem není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

Citované ustanovení klade na stěžovatele požadavek, aby jím tvrzené důvody kasační stížnosti byly svým obsahem podřaditelné pod některý z důvodů, které soudní řád správní vymezuje v ustanovení § 103 odst. 1 jako důvody kasační stížnosti. Pokud takové obsahové podřazení není možné, jedná se o důvody jiné, v § 103 odst. 1 s. ř. s. neuvedené (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). V tomto závěru Nejvyšší správní soud odkazuje např. ke svému usnesení ze dne 18. 3. 2004, čj. 1 As 7/2004 - 47^[1].

V posuzovaném případě by přicházely v úvahu pouze důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s., tedy tvrzená nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení; zmatečnost řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce; nebo nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatelem tvrzené důvody, tedy že vzhledem k jeho koliznímu vztahu s žalovaným je v rozporu se zájmy žalobce, aby jej stěžovatel zastupoval, a že stěžovateli nezbyvá než v souladu s ustanovením § 19 zákona o advokacii, resp. ustanovením § 32 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., odmítnout povinnost uloženou mu výrokem II. napadeného usnesení krajského soudu, pod žádný z výše uvedených zákonných důvodů podřadit nelze.

Kasační stížnost II. ve vztahu k výroku I. napadeného rozhodnutí se opírá výhradně o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., proto je nepřípustná. Nejvyšší správní soud ji z uvedeného důvodu odmítl [§ 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.].

^[1] <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=3286>

Již nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává: Důvody, které stěžovatel tvrdil v kasační stížnosti II., může uplatnit v žádosti o zproštění povinnosti zastupovat žalobce v řízení o kasační stížnosti I. v souladu s § 19 zákona o advokacii, resp. § 32 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Pokud by krajský soud takovéto žádosti nevyhověl a stěžovatele by usnesením povinnosti zastupovat žalobce v řízení o kasační stížnosti I. nezprostil, stěžovatel by mohl takové rozhodnutí napadnout kasační stížností. Pokud by naopak krajský soud takovéto žádosti vyhověl a stěžovatele by usnesením zprostil povinnosti zastupovat žalobce v řízení o kasační stížnosti I., musel by žalobci (za splnění dalších zákonných podmínek) ustanovit jiného zástupce pro řízení o kasační stížnosti I. Tento zástupce žalobce by potom mohl doplnit kasační stížnost I. o důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s. i po uplynutí lhůty stanovené pro doplnění kasační stížnosti I. ve výroku II. napadeného rozhodnutí. Obdobný právní názor Nejvyšší správní soud vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 13. 1. 2004, čj. 3 Azs 417/2004 - 70^[2], v němž vyslovil, že smyslem povinného zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti je zajištění odborné právní pomoci účastníkům řízení, a tím i ochrany jejich práv; z tohoto důvodu je přípustné, aby soudem ustanovený zástupce doplnil kasační stížnost i po uplynutí lhůty pro její podání i v situaci, kdy nebyl k jejímu doplnění soudem vyzván, opačný výklad by činil jeho účast v řízení nadbytečnou a formální. Nejvyšší správní soud by tedy k případnému doplnění kasační stížnosti provedenému novým zástupcem žalobce pro řízení o kasační stížnosti I. přihlížel.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti II. přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nerozhodl, protože věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. března 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu

^[2] <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=1793>

